

Katsaus ukrainalaisten tilanteesta Lapualla

MAAHANMUUTTAJAT SUURI MAHDOLLISUUS YRITYKSILLE

Mariia Matveeva, Welcome2EP

19.4.2024

Ukrainalaisten tilanne Lapualla, 2022-2023

- Ensimmäiset ukrainalaiset ovat saapuneet sukulaisten luo helmi-maaliskuussa 2022.
- Huhtikuun lopussa saapui ensimmäinen "bussilasti".

Hätämajoitusta tarjosivat Lapuan kotiasunnot Oy, yksityiset ihmiset, seurakunta.

Ukrainalaisten vastaanottaminen ja arjen järjestäminen tapahtui pääosin paikallisten järjestöjen ja vapaaehtoisten voimin (asuntojen kalustaminen, avustusten keräys jne.).

- Lapuan kaupunki on solminut sopimuksen Seinäjoen vastaanottokeskuksen kanssa kuntamallin mukaisesta majoituksesta, neuvonnasta ja ohjauksesta, joka oli voimassa 22.5.2022-31.12.2023.

Sopimuskauden aikana kuntamallin läpi on kulkenut noin 200 henkilöä ja noin 25 hlöä on ollut yksityismajoituksessa.

Tilanne huhtikuussa 2024

Maaliskuusta 2023 alkaen tilapäistä suojelua saavat ukrainalaiset voivat hakea Digi- ja väestötietovirastolta kotikuntaa, kun he ovat oleskelleet Suomessa vuoden.

Kotikunnan saatuaan he siirtyvät vastaanottopalveluista kokonaan kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden asiakkaiksi ja kuntalaisiksi.

Lapualla asuu tällä hetkellä noin 164 sodan aikana muuttanutta ukrainalaista, joista:

- **56 työikäistä naista** (joista 12 on kokoaikaisessa ja 4 osa-aikaisessa työsuhteessa)
- **31 työikäistä miestä** (joista 18 on kokoaikaisessa työsuhteessa)
- **57 alle 18-v. lasta ja nuorta**
- **20 hlöä eläkkeellä tai työkyvyttömyyseläkkeellä**

+ Kauhavan vastaanottokeskus on majoittanut noin 25 hlöä Lapualle (n. 10 naista, alle 10 miestä, n. 5 lasta).

Ukrainalaisten taustat

Yli 18-v. ukrainalaisille pidetty kysely, huhtikuu 2024

68 vastausta (43 naista, 25 miestä)

- 26 hlöllä on korkeakoulututkinto (38,2 %)
- 34 hlöllä on ammatillinen tutkinto (48,6 %)
- Puolella ei ole koulutusta vastaavaa työkokemusta

Toiseen asteen tutkinnot

lähihoitaja 3 hlöä
ensihoitaja

maanviljely / traktoristi
kuljettaja
veturinkuljettaja

kokki 8 hlöä
myyjä 6 hlöä
ompelija
kirjanpitäjä 2 hlöä
parturi
valokuvaaja
tatuoiija

teknikko 2 hlöä
rakentaja /maalari 2 hlöä
mekaanikko
hitsaaja 2 hlöä

kemian ala

Korkeakoulututkinto

puheterapeutti
sairaanhoitaja
fysioterapeutti

eläinlääkäri

opettaja 4 hlöä
varhaiskasvatuksen opettaja

ekonomisti 3 hlöä
tradenomi
restonomi

insinööri 2 hlöä
lentokoneinsinööri
rakennusinsinööri (eläkeläinen)
radiofysikko (eläkeläinen)
data scientist / analyytikko

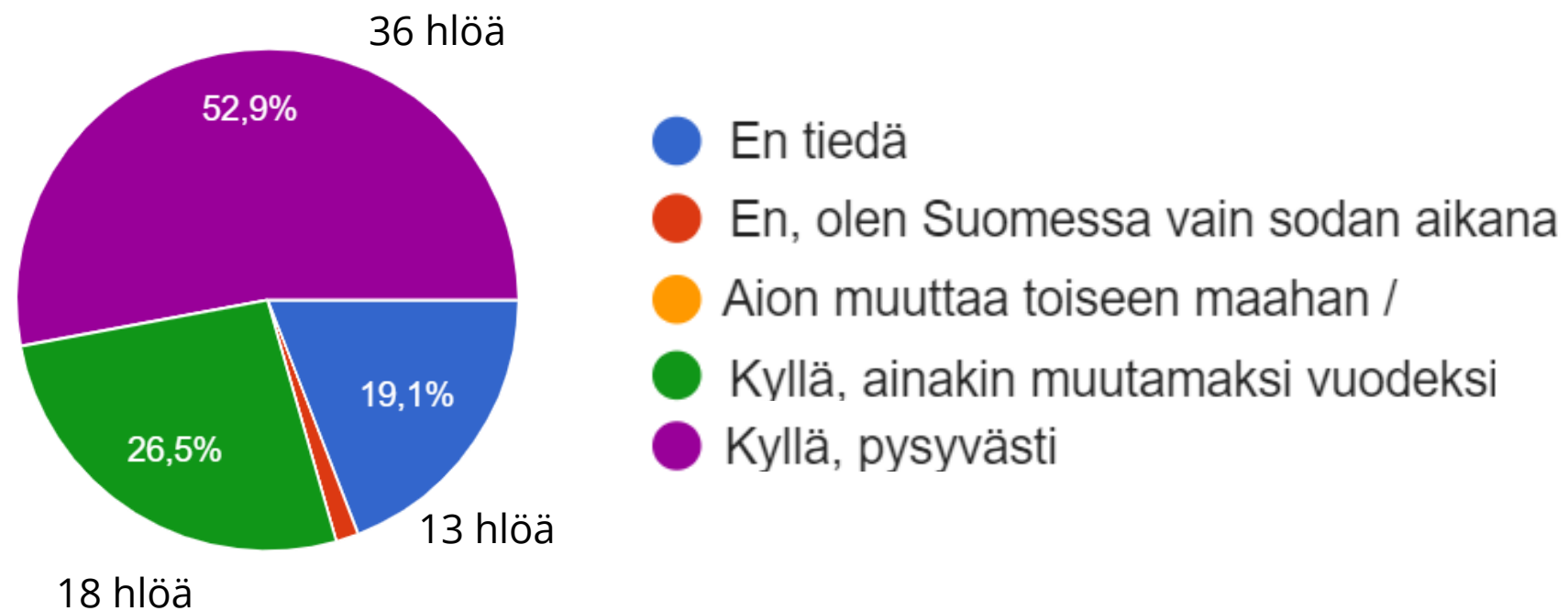
teollinen muotoilija

merikapteeni

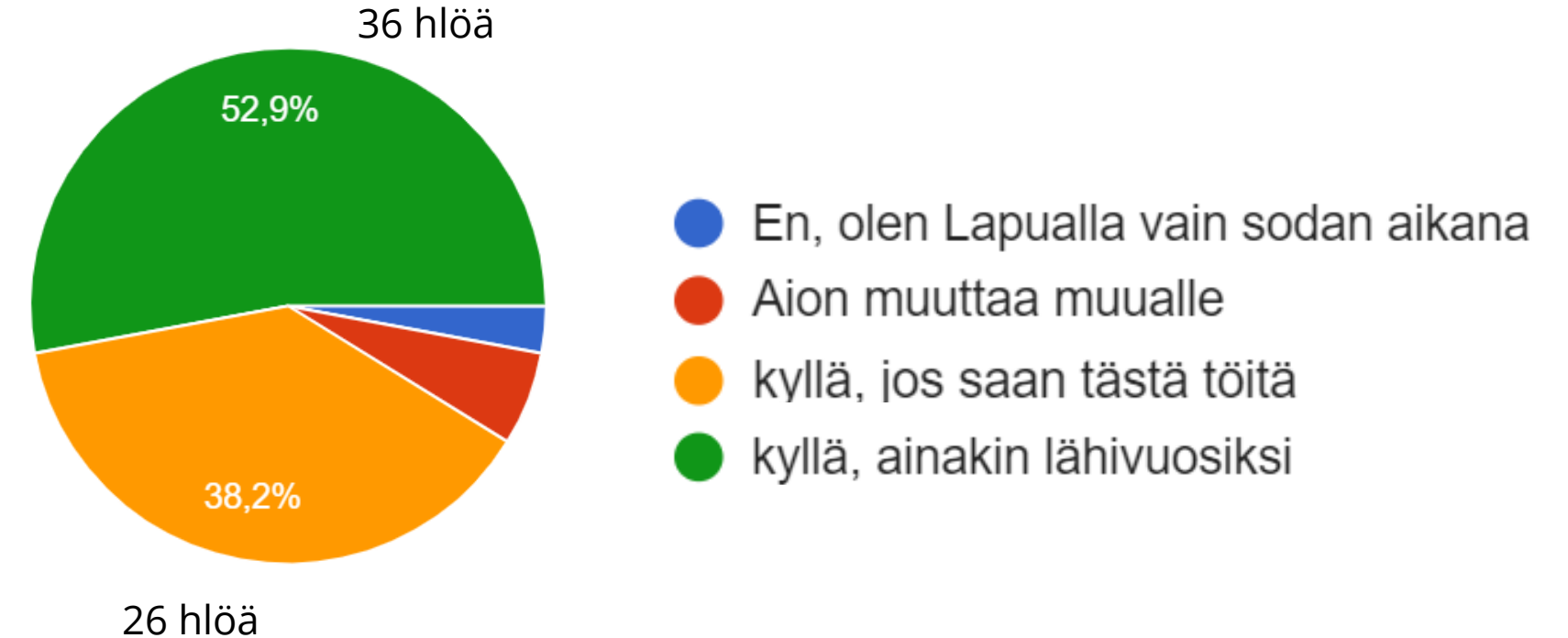
Ukrainalaisten tilanne Lapualla

- Noin 15 hlöä suorittaa ammatillista tutkintoa (hoiva-avustaja, lähihoitaja, sairaanhoitaja, kokki, metalliala)
- 23 hlöä aikoo hakea opiskelemaan ammattiopistoon (35 hlöä - ehkä joskus myöhemmin)
- 15 hlöä hakee aktiivisesti töitä juuri nyt (esim. hoitotyöt, palvelutyöt, siivousala, rakennusala, sähköasentaja, kuljettaja, matkailuala)
- 29 hlöä haluaa ensin suorittaa tutkinnon tai oppia suomea ja sitten työllistyä

Aiotko jäädä Suomeen?

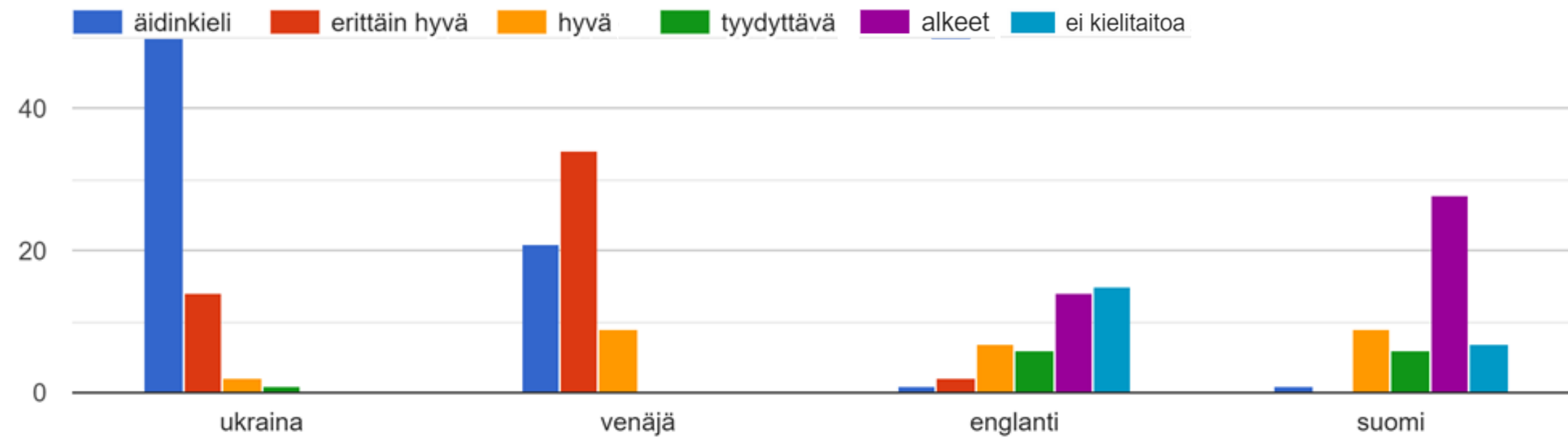

Aiotko jäädä Lapualle?

21 aikuista ja 16 lasta on hakenut jatkuvaa oleskelulupaa työn ja perhesiteen perusteella (noin 20 % ukrainalaisista)

Kielitaito

Ukrainalaisten työllistymisen tilanne Lapualla

30 hlöä on kokoaikaisessa työsuhteessa ja 4 hlöä osa-aikaisessa työsuhteessa.

Kerabit Kattoelementit Oy, Ylistaro, puuelementtien kokoonpanotyöt — 10 työntekijää

Ferrum Steel Oy, Seinäjoki, metalliteollisuus — 5 työntekijää

Skaala IFN Oy, Kauhava, teollisuustuotteiden kokoonpano — 3 työntekijää

Linoc Oy, Kauhava, metalliteollisuuden pintakäsittely — 1 työntekijä

Kuriiripalvelut Lampinen Oy, Seinäjoki/Lapua, kuljetuspalvelut — 1 työntekijä

Talonhenki EP Oy, Seinäjoki, siivouspalvelut— 1 työntekijä

Hotelli-Ravintola Lapuahovi , Lapua — 1 osa-aikainen ja 2 kokoaikaista työntekijää (lyhennetty työviikko)

Shell Lapua Tamppari — 1 työntekijä

Hesburger ABC — 1 osa-aikainen työntekijä

Lapua-ketjut Oy, Lapua — 1 työntekijä

Ravaltsu Oy, Lapua — 1 työntekijä

K & H Annala Oy, Lapua, — 2 työntekijää

Mever Oy, Lapua — 1 työntekijä

Lapuan Möttiäinen Oy, siivoustyöt — 1-2 osa-aikaistaa työntekijää, 20 h/kk

Med Group Oy, henkilökohtainen avustaja — 1-2 osa-aikaista työntekijää, alle 50 h/kk

Päättyneet työsuhteet

Lapuan kaupunki on palkannut 2 koulunkäynninohjaajaa v. 2022-2023

EP-hyvinvointialue: Lapuan hammashoitola on palkannut yhden hammaslääkärin (hammashoitajan)

Lapuan Kankurit Oy on palkannut 2 työntekijää määräaikaiseen työsuhteeseen.

Seurakunnat ovat tarjonneet kesätöitä parille hlölle (kokki, pihatyöt)

Kesäkahvila Nukkeruus/ Iisi ry (vapaaehtoisten voimin) on palkannut 2 kesäkahvilatyöntekijää.

Step-opisto on tarjonnut kesätöitä yhdelle opiskelijalle keittiössä.

Maahanmuuttajien määrä nousee v. 2024

- Lapuan Heininevan aurinkopaneelipuisto

Aurinkopaneeliasentaja, 120 paikkaa arviolta syksyille 2025 kestäväan projektityöhön.

- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle tulee Vietnamista 24 hoitajaa, joista 10 Lapuulle
Yhteensä Lapuulle saapuu 30 vietnamilaista

Työllistymisen esteet

Puuttuva tai puutteellinen suomen ja englannin kielen taito

Puutteelliset digi- ja työnhakutaidot

- Ei ole osaamista laatia CV:tä ja hakemuskirjeitä
- Ei ole tietoa mistä etsiä työtä
- Heikko työmarkkinoiden tuntemus

Ei ole koulutusta, työkokemusta tai pätevyyttä (Suomessa)

Osaamisen, tutkintojen, työkokemuksen tunnistamiseen liittyvät ongelmat: "Voin tehdä mitä vaan työtä".

Ei ole ajokorttia tai omaa autoa

Työnhakijan asenteisiin liittyvät syyt, esim. vahva usko, ettei työtä löydy omatoimisesti

Rekry- ja työprosessissa huomioitavaa

- Puutteellinen tieto rekryprosessista: “miksi minun pitää laatia CV ja osallistua haastatteluun?”
- Lainsäädäntö ja byrokratia
- Työelämän pelisäännöt: työtehtävät, työaika, poissaolot, työterveyspalvelut
- Suomalaisen työelämän puutteellinen tuntemus, esimerkiksi työkuultuurierot sekä työtehtävien, työnimikkeiden ja teknologioiden erilaisuudet.

Työkulttuurierot

- **Ukrainassa on korkea valtaetäisyys / hierarkia**

Pomoa teititellään

Esimieheltä odotetaan selkeitä ohjeita ja työn seurantaa

Työprosessin suunnittelu ja vastuu kuuluu työnantajalle

Pelko keskustella esimiehen kanssa

- **Reippaita ja kärsimättömiä**

Kaikki pitää tehdä nyt ja heti

Suunnittelu ja pieniin asioihin huomion kiinnittäminen voi tuntua turhautavalta

- **Yhteisöllisyys ja henkilökohtaisen tilan käsite**

Ryhmäkeskeinen ajattelu

Yhteenkuuluvuus ja vieraanvaraisuus

Suorasanaisuus

- **Epävarmuuden välttäminen**

Pyrkivät varmistelemaan kaikkea

- **Työmotivaatio**

Raha

Kotoutumista edistävät palvelut

- Asumisen järjestäminen;
- Ohjaus- ja neuvontapalvelut, tulkkauspalvelut;
- Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut;
- Ohjaus TE-palveluiden piiriin, työnhakuapu
- Toimeentulotuesta sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä vastaa vastaanottokeskus niin kauan, kuin henkilöllä ei ole kotikuntamerkintää. Kotikuntamerkinnän myötä vastuu siirtyy Kelalle, kunnalle ja hyvinvointialueelle.

- Kotoutumis- ja ammatillinen koulutus: STEP-koulutus, Sedu, Kansalaisopisto (mm. hygieniapassikoulutus)

- Kielikahvila
- Seurakunnan, järjestöjen ja vapaaehtoisten toiminta

Kansainvälistä työvoimaa tukevat palvelut

- Tarjoamme tietoa, neuvontaa ja apua viranomaisten, kuntien ja muiden palveluntuottajien palveluissa.

pankki

Kela

Kanta

